ADMINISTRATĪVĀ APGABALTIESA

Lieta Nr. A420228122
Lietas arhīva Nr. AA43-0136-24/15
ECLI:LV:ADAT:2024:0410.A420228122.7.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2024.gada 10.aprīlī

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesnesis referents Māris Birzgalis,
tiesneses Margarita Osmane un Anita Šteinberga

rakstveida procesā izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ tiktu reģistrēts par Latvijas Republikas pilsoni, sakarā ar /pers. A/ apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2023.gada 15.februāra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] Pieteicējs /pers. A/ ir Amerikas Savienoto Valstu (turpmāk – ASV) pilsonis, kurš vērsās Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldē (turpmāk – Pārvalde) ar lūgumu reģistrēt viņu par Latvijas Republikas pilsoni.

Ar Pārvaldes 2022.gada 2.jūnija lēmumu Nr.704/2022 (turpmāk – Lēmums) pieteicēju atteikts reģistrēt par Latvijas Republikas pilsoni.

Lēmums pamatots ar turpmāk minēto.

[1.1] Izvērtējot Pārvaldes rīcībā esošās ziņas, tika konstatēts, ka pieteicēja priekštece /pers. B/ 1938.gadā 8.oktobrī zaudēja Latvijas pilsonību, jo pārgāja Irānas pilsonībā, un meitas /pers. C/ dzimšanas brīdī 1941.gadā Irānā bija Irānas pilsone. Tāpēc neizpildās Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 2.punktā ietvertais nosacījums, lai pieteicēju reģistrētu par Latvijas Republikas pilsoni.

[1.2] Nav pamata reģistrēt pieteicēju par Latvijas pilsoni arī saskaņā ar Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punktu, jo pieteicēja priekšteces /pers. B/ pastāvīgā dzīvesvieta nav bijusi Latvijā.

[1.3] Saskaņā ar Irānas Civilkodeksa 976.panta otro daļu par Irānas pilsoni tiek uzskatīta tā persona, kuras tēvs ir Irānas pilsonis, neatkarīgi no personas dzimšanas vietas.

Ja būtu jālemj par pieteicēja reģistrēšanu par Latvijas pilsoni saskaņā ar Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 2. vai 4.punktu, Pārvaldei būtu jāpārliecinās, ka viņš nav Irānas pilsonis.

[1.4] Likumdevējs ir izvērtējis personas tiesiskās intereses un to ierobežojumu. Pieteicēja tiesību ierobežojums ir noteikts ar likumu, tam ir leģitīms mērķis - atteikt reģistrēt Latvijas pilsonību, ja tam nav tiesiska pamata. Izskatāmajā gadījumā nav pamata atkāpties no Pilsonības likumā noteiktā regulējuma. Pieteicējam nav liegtas tiesības ieceļot un uzturēties Latvijā Imigrācijas likumā noteiktajā kārtībā.

[2] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Pieteikumā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[2.1] Pieteicējs uzskata, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkta vārdi „kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijā" neatbilst Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 91.panta pirmajam teikumam.

Apvienoto Nāciju Organizācijas 1957.gada 20.februāra Konvencija par precētu sieviešu pilsonību nosaka, ka ne laulības noslēgšana, ne laulības šķiršana starp kādu no tās pilsoņiem un ārvalstnieku, ne vīra pilsonības maiņa laulības laikā nedrīkst *ipso facto* skart sievas pilsonību. Debatējot par Pilsonības likuma grozījumiem Latvijas Republikas 5.Saeimas 1995.gada 2.marta sēdē, deputāts /pers. D/ atzina, ka Pavalstniecības likuma 7.pants ir netaisnīgs. Šī netaisnība tika novērsta, Pilsonības likumā nosakot, ka sieviete, kura zaudējusi Latvijas pilsonību uz minētās tiesību normas pamata, arī ir atzīstama par Latvijas pilsoni, tomēr pie nosacījuma, ka šī sieviete pastāvīgi dzīvo Latvijā. Pieteicējs uzskata, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts pilnībā nenovērš netaisnību un turpina diskriminēt sievietes un viņu pēcnācējus.

Atbilstoši Augstākās tiesas 2018.gada 24.jūlija spriedumam lietā Nr.SKA-268/2018 pēcnācējs personai, kura bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā, ir tiesīgs reģistrēt Latvijas pilsonību Latvijas valstiskuma nepārtrauktības doktrīnas kontekstā, pamatojoties uz Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 2.punktu. Reģistrējot pilsonību uz šī pamata, nav svarīgi, kad un kādos apstākļos persona ir atstājusi Latviju. Nav svarīgi arī tas, vai šīs personas vai tās pēcnācēja pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijā. Galvenais priekšnosacījums pilsonības reģistrēšanai nepārtrauktības doktrīnas kontekstā ir tas, ka

persona bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā. Tādējādi uz šī pamata pilsonību var reģistrēt vīrieši (un to pēcnācēji), kuri pēc būtības atrodas salīdzināmos apstākļos ar pieteicēja priekšteci, proti: 1) stājušies laulībā ar ārvalstnieci pirms 1940.gada 17.jūnija; 2) nebija atradušies Latvijā 1940.gada 17.jūnijā; 3) viņu pastāvīgā dzīvesvieta nav Latvijā.

Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts paredz atšķirīgu attieksmi pret sievietēm, kuras zaudēja Latvijas pilsonību laulības dēļ, jo izvirza papildu prasību par pastāvīgas dzīvesvietas esību Latvijā. Pieteicējs norāda, ka likums neizvirza šādu prasību vīriešiem un viņu pēcnācējiem, kuri atrodas salīdzināmos apstākļos ar pieteicēja priekšteci.

Šādai attieksmei nav objektīva un saprātīga pamata. Vienīgais iemesls šādas prasības pastāvēšanai varētu būt tas, ka likumdevējs vēlējies, lai pilsonību iegūtu tikai tās sievietes, kurām, neskatoties uz pilsonības zaudēšanu, nav zudusi faktiskā saikne ar Latviju. Tomēr šajā gadījumā līdzīga prasība būtu izvirzāma arī pret vīriešiem, jo vienīgais apstāklis, kas atšķir viņu gadījumus no pieteicēja priekšteces gadījuma, ir tas, ka uz vīriešiem nebija attiecināma diskriminējošā prasība par pilsonības zaudēšanu laulības noslēgšanas gadījumā. Pieteicējs uzskata, ka sievietēm, kuras zaudēja Latvijas pilsonību, ir jānodrošina līdzvērtīgas iespējas reģistrēt Latvijas pilsonību.

[2.2] Uz Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkta pamata pirms 2013.gada grozījumiem pilsonību bija tiesīgi reģistrēt arī citu valstu pilsoņi, tomēr viņu tiesības saglabāt citas valsts pilsonību bija noteiktas ar pārejas noteikumiem.

No Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkta izriet, ka Latvijas pilsonis ir persona, kurai bija tiesības reģistrēties par Latvijas pilsoni atbilstoši šā likuma 2.panta 1.punktam redakcijā, kāda bija spēkā līdz 2013.gada 1.oktobrim. Līdz ar to ir jāvērtē, vai pieteicējs bija tiesīgs reģistrēties par Latvijas pilsoni līdz 2013.gada 1.oktobrim. Ņemot vērā, ka pieteicēja pēcnācējs (*acīmredzot domāts priekštecis*) bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā un pieteicējs ieguva ASV pilsonību līdz 1990.gada 4.maijam, tad līdz 2013.gada 1.oktobrim pieteicējam bija tiesības reģistrēt Latvijas pilsonību, atsakoties no ASV pilsonības. Ja pieteicējam šādas tiesības bija līdz grozījumu pieņemšanai, tad viņam tās tiek saglabātas arī turpmāk.

Pieteicējs uzskata, ka līdz 2013.gadam Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkts nebija attiecināms tikai uz bezvalstniekiem. Vārdi „izņemot personas, kuras pēc 1990.gada 4.maija ieguvušās citas valsts pilsonību" apstiprina, ka tiesību norma neattiecās tikai uz tiem cilvēkiem, kuri kļuvuši par citas valsts pilsoņiem pēc 1990.gada 4.maija. Savukārt tie pēcnācēji, kuri ieguva citas valsts pilsonību līdz minētajam datumam, ietilpst to personu lokā, kas var pretendēt uz pilsonību, pamatojoties uz Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punktu. Minēto apliecina arī Pārvaldes prakse līdz 2013.gadam, kad uz minētās tiesību normas pamata pilsonība bija reģistrējama citu valstu pilsoņiem pie nosacījuma, ka viņi atteiksies no citas valsts pilsonības.

Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkta gramatiskais tvērums neliecina, ka likumdevējs ar grozījumiem būtu vēlējies attiecināt šo tiesību normu uz citu personu loku.

[3] Pārvalde rakstveida paskaidrojumā pieteikumu uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem. Paskaidrojumā papildus norādīts, ka nav pamata uzskatīt, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts diskriminē sievietes. Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 2.punktā būtiska nozīme ir apstāklim, lai persona, kuras pēcnācējs vēlas reģistrēties par Latvijas pilsoni, būtu bijusi Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā, nevis personas dzimums. Savukārt Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punktā ir noteikts, ka svarīgi, lai sieviete būtu zaudējusi Latvijas pilsonību saskaņā ar Pavalstniecības likuma 7.pantu, kā arī sievietes, kura 1940.gada 17.jūnijā bija Latvijas pilsone, dzīvesvieta būtu bijusi Latvijā. Līdz ar to iepriekš minētās tiesību normas regulē dažādus tiesiskos apstākļus.

[4] Ar Administratīvās rajona tiesas 2023.gada 15.februāra spriedumu pieteicēja pieteikums noraidīts.

Spriedums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[4.1] Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka Latvijas pilsonis ir persona, kura bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā, kā arī šīs personas pēcnācējs, ja šī persona vai tās pēcnācējs likumā noteiktajā kārtībā līdz 2013.gada 1.oktobrim reģistrējās par Latvijas pilsoni vai tiem bija tiesības reģistrēties par Latvijas pilsoni atbilstoši šā likuma 2.panta 1.punktam redakcijā, kāda bija spēkā līdz 2013.gada 1.oktobrim.

Lai saskaņā ar minēto normu pieteicēju reģistrētu kā Latvijas pilsoni, ir jākonstatē, ka pieteicējs ir pēcnācējs personai, kura bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā.

[4.2] Pārvalde, izvērtējusi tās rīcībā esošos pierādījumus, nonāca pie secinājuma, ka tie neapstiprina faktu, ka pieteicēja vecvecmāte /pers. B/ bija Latvijas pilsone 1940.gada 17.jūnijā.

Lietā nav strīda par to, ka /pers. B/, stājoties laulībā 1937.gada 6.novembrī ar Irānas pavalstnieku /pers. E/, zaudējusi Latvijas pilsonību 1938.gada 8.oktobrī saskaņā ar tobrīd spēkā esošā Likuma par pavalstniecību 7.pantu. Lietā nav strīda arī par to, ka /pers. B/ aizbrauca no Latvijas un vairs te uz dzīvi nav atgriezusies.

[4.3] Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka Latvijas pilsonis ir sieviete, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijā un kura saskaņā ar 1919.gada 23.augusta Likuma par pavalstniecību 7.pantu bija zaudējusi Latvijas pavalstniecību, un viņas pēcnācējs, ja viņa vai viņš reģistrējies likumā noteiktajā kārtībā, ievērojot šā likuma 9.panta otrās daļas nosacījumus.

Tiesa konstatēja, ka minētā tiesību norma sākotnēji nedaudz citā redakcijā tika ietverta Pilsonības likumā ar 1995.gada 16.martā pieņemtajiem grozījumiem. Tiesību normas izstrādes procesā 1995.gada 2.marta Saeimas sēdē deputāts /pers. D/ skaidroja tās nepieciešamību, norādot turpmāko: „Juridiskā komisija ierosina vēl papildināt pantu ar $1.^2$punktu, lai novērstu vēl vienu netaisnību, kura ir notikusi pa šo laiku. Proti, 1919.gada Pavalstniecības likuma 7.pants noteica, ka Latvijas pilsone – sieviete, ja viņa stājās laulībā ar citas valsts pilsoni, automātiski zaudēja Latvijas pilsonību vai pavalstniecību. Un

tas notiek arī šodien, un it sevišķi šodien, kad notiek reģistrācija, daudzas sievietes un līdz ar to arī viņu bērni netiek atzīti par Latvijas pilsoņiem. Tā ir būtībā arhaiska norma, kuru šodienas modernajā demokrātisko valstu likumdošanā mēs nevaram sastapt. Tāpēc mēs piedāvājam arī šo vēsturisko netaisnību novērst, nosakot, ka Latvijas pilsoņi ir „sievietes, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvija un kuras saskaņā ar Latvijas Republikas 1919.gada 23.augusta Likuma par pavalstniecību 7.pantu bija zaudējušas Latvijas pavalstniecību, un viņu pēcnācēji, ja šīs personas reģistrējušās likumā noteiktajā kārtībā, izņemot personas, kuras pēc 1990.gada 4.maija ieguvušas citas valsts pilsonību (pavalstniecību).”” (*Saeimas 1995.gada 2.marta sēdes stenogramma https://www.saeima.lv/lv/transcripts/view/1919*).

No normas tapšanas vēsturiskās nepieciešamības tiesa secināja, ka ar to tika aizsargātas to sieviešu un viņu pēcteču tiesības uz Latvijas pilsonību, kuras pastāvīgi dzīvo Latvijā. Proti, tiesību norma ir attiecināma uz tām personām, kuru pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvija. Šī tiesību norma neattiecas uz sievietēm, kuras zaudēja pilsonību un ir pametušas Latviju, zaudējot saikni ar valsti. Līdz ar to arī viņu pēcnācējiem nav tiesību iegūt Latvijas pilsonību pēc *jus sanguinis*, proti, asinsradniecības (vecāku pilsonības) principa, jo Latvijas pilsonība saskaņā ar Pilsonības likumu nav saglabāta sievietēm, kuras pastāvīgi nav dzīvojušas Latvijā pēc pilsonības zaudēšanas saskaņā ar 1919.gada 23.augusta Likuma par pavalstniecību 7.pantu.

[4.4] Tādējādi tiesa secināja, ka pieteicēja vecvecmāte ir uzskatāma par Latvijas pilsoni saskaņā ar Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punktu, ja viņas pastāvīgā dzīvesvieta būtu Latvijā arī pēc tam, kad Latvijas pilsonība ir zaudēta saskaņā ar 1919.gada 23.augusta Likuma par pavalstniecību 7.pantu. Šajā gadījumā pieteicēja vecvecmāte zaudēja Latvijas pilsonību, apprecoties ar Irānas pavalstnieku, un izceļoja no Latvijas, neatgriežoties te uz pastāvīgu dzīvesvietu. Līdz ar to tiesa secināja, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts nav attiecināms uz pieteicēju kā uz bijušās Latvijas pilsones pēcnācēju šīs tiesību normas izpratnē.

[4.5] Pieteicējs uzskata, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts diskriminē sievietes, jo vīrieši saskaņā ar Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punktu ir tiesīgi būt Latvijas pilsoņi arī tad, ja ir aizbraukuši no Latvijas uz dzīvesvietu citā valstī.

Tiesa nepiekrita pieteicēja argumentam, jo Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkts un 4.punkts tiesiski regulē divus dažādus dzīves gadījumus. Abas šīs normas nav nedz pretrunā viena otrai, nedz papildina viena otru.

Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkts garantē Latvijas pilsonību jebkurai personai, kura bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā. Savukārt Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts attiecas tieši uz sievietēm, kuras zaudēja Latvijas pilsonību laulību rezultātā ar citas valsts pilsoni. Tāpēc pieteicējs var būt Latvijas pilsonis vien tad, ja viņa priekštecis ir bijis Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā vai arī viņa sieviešu dzimuma priekštece pastāvīgi ir dzīvojusi Latvijā, bet zaudējusi Latvijas pilsonību saskaņā ar 1919.gada 23.augusta Likuma par pavalstniecību 7.pantu.

Kā jau minēts iepriekš, pieteicēja priekštece zaudēja Latvijas pilsonību pirms 1940.gada 17.jūnija. Tātad Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkts pieteicēja gadījumā nav piemērojams. Tāpat pieteicējs nav Latvijas pilsonis saskaņā ar Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punktu, jo pieteicēja vecvecmāte pēc pilsonības zaudēšanas pastāvīgi nedzīvoja Latvijā.

[4.6] Pieteicējs uzskata, ka viņš bija tiesīgs reģistrēties par Latvijas pilsoni līdz 2013.gada 1.oktobrim, jo pieteicēja pēcnācējs (*acīmredzot domāts priekštecis*) bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā un pieteicējs ieguva ASV pilsonību līdz 1990.gada 4.maijam. Ja pieteicējam šādas tiesības bija līdz grozījumu pieņemšanai, tad viņam tās tiek saglabātas arī turpmāk.

Tiesa nepiekrita šim pieteicēja viedoklim, jo, kā jau minēts iepriekš, pieteicēja vecvecmāte nebija Latvijas pilsone 1940.gada 17.jūnijā, jo zaudēja pilsonību 1938.gada 8.oktobrī. Līdz ar to nedz pirms grozījumiem Pilsonības likumā, nedz arī pēc tiem tiesību normas neparedzēja pieteicēja vecvecmātei Latvijas pilsonību. Tāpat pieteicēja vecvecmāte nav atzīstama par Latvijas pilsoni saskaņā ar Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punktu, jo pastāvīgi nedzīvoja Latvijā.

[4.7] Tiesa atzina, ka pieteicēja pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru viņš tiktu reģistrēts par Latvijas pilsoni, nav pamatots un ir noraidāms.

[5] Par Administratīvās rajona tiesas spriedumu pieteicējs iesniedza apelācijas sūdzību, kurā norādīti turpmāk minētie argumenti.

[5.1] Tiesa nepamatoti noraidīja argumentu, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkts diskriminē sievietes, izvirzot papildu prasības, kuras netiek izvirzītas pret vīriešiem salīdzināmos apstākļos. Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punkta vārdi „kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Latvijā” neatbilst Satversmes 91.panta pirmajam teikumam.

[5.2] Tiesa nepamatoti nav izvērtējusi Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkta interpretāciju un piemērošanas iespēju pieteicēja gadījumam. Pieteicēja priekštecis /pers. F/ (pieteicēja vecvecvectēvs) bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā. Ja pieteicējam bija tiesības reģistrēties par Latvijas pilsoni līdz 2013.gada 1.oktobrim, tad arī šobrīd viņam šīs tiesības ir saglabātas.

[6] Pārvalde paskaidrojumos par pieteicēja apelācijas sūdzību norāda, ka tā nav pamatota, un lūdz pieteikumu noraidīt.

Pārvalde arī norāda, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punktā ietvertajā tiesiskajā regulējumā ir svarīgi, ka persona ir pēcnācējs personai, kura bija Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā. Tātad personas 1.pakāpes priekštecim – mātei vai tēvam – bija jābūt Latvijas pilsonim 1940.gada 17.jūnijā. Ja personas tiešais priekštecis nav bijis Latvijas pilsonis 1940.gada 17.jūnijā, nav pamata uzskatīt, ka personai jebkādā veidā varētu būt nodota Latvijas pilsonība, vēl jo vairāk šāda pamata nav, ja runa ir par 2.pakāpes vai 3.pakāpes priekšteci, kā tas ir konkrētajā gadījumā, ievērojot to, ka

asinsradniecības ceļā nav iespējams nodot tiesības uz pilsonību, ja starp personu un tās priekšteci taisnā līnijā (vēl jo vairāk vairākās paaudzēs) ir personas, kuras nav Latvijas pilsoņi.

[7] Pieteicējs papildu paskaidrojumos atsaucas uz Senāta 2018.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-237/2018 21.punktu, norādot, ka pieteicējam kā Latvijas pilsoņu /pers. F/ un /pers. G/ pēcnācējam ir tiesības reģistrēt Latvijas pilsonību saskaņā ar Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punktu, jo tas attiecas uz plašāku radinieku loku.

Motīvu daļa

[8] Rakstveida procesā pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus un procesa dalībnieku paskaidrojumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja apelācijas sūdzība ir nepamatota un pieteikums ir noraidāms.

[9] Apgabaltiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai Pārvaldei ir uzliekams pienākums izdot labvēlīgu administratīvo aktu par pieteicēja reģistrēšanu par Latvijas pilsoni.

Pieteicējs savas tiesības tikt reģistrētam par Latvijas pilsoni citstarp pamato ar to, ka viņa priekštecis /pers. F/ (vecvecvectēvs) 1940.gada 17.jūnijā ir bijis Latvijas pilsonis.

[10] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 307.panta ceturto daļu, ja tiesa, izskatot lietu, atzīst, ka zemākās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, tā sprieduma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai. Šādā gadījumā šā likuma 251.panta piektajā daļā noteiktos apsvērumus sprieduma motīvu daļā var nenorādīt.

Administratīvā apgabaltiesa, izskatījusi lietu pēc būtības, pārbaudījusi un novērtējusi lietā iesniegtos pierādījumus, izvērtējusi apelācijas sūdzībā minēto, secina, ka pirmās instances tiesas spriedumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pietiekams, tādēļ Administratīvā apgabaltiesa pievienojas pirmās instances spriedumā izteiktajai motivācijai (sk. *šā sprieduma 4.punktu*) un atkārtoti to nenorāda.

[11] Izvērtējot pieteicēja apelācijas sūdzības argumentus, var piekrist pieteicējam, ka Senāts ir atzinis, ka Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkts attiecas uz radiniekiem taisnā līnijā vairākās radniecības pakāpēs, savukārt Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 2.punkts attiecas vienīgi uz radiniekiem taisnā līnijā pirmajā radniecības pakāpē (*Civillikuma 210.pants*). Tātad Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 1.punkts attiecas uz plašāku radinieku loku, savukārt Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 2.punkts – uz šaurāku radinieku loku (*Senāta 2018.gada 22.jūnija sprieduma lietā Nr.SKA-237/2018 21.punkts*).

Pārbaudot lietā esošos dokumentus (arhīva izziņas) (sk. *lietas 52. un 53.lapu*), apgabaltiesa atzīst, ka ar tiem ir pierādīts, ka pieteicēja vecvecvecāki /pers. F/ un /pers. G/ uz 1940.gada 17.jūniju ir bijuši Latvijas pilsoņi. Tomēr izskatāmajā gadījumā apgabaltiesas ieskatā ir ņemams vērā apstāklis, ka par vecvecvecākiem tuvāka pieteicēja radiniece (vecvecmāte) nav bijusi Latvijas pilsone uz 1940.gada 17.jūniju, jo bija Latvijas pilsonību zaudējusi jau 1938.gada 8.oktobrī nevis Latvijas nelikumīgās okupācijas rezultātā, bet gan tāpēc, ka apprecējās ar ārzemnieku, pārejot vīra valsts pavalstniecībā. Kā to pamatoti atzinusi pirmās instances tiesa, lietā nav konstatējams, ka pieteicēja vecvecmāte pēc Latvijas pilsonības zaudēšanas būtu pastāvīgi dzīvojusi Latvijā, kas varētu liecināt par viņas ciešajām saitēm ar valsti, tieši otrādi – ir konstatēts, ka viņa Latvijā vairs nav atgriezusies.

Tāpat no lietas materiāliem nav konstatējams, ka pieteicēja vecvecmāte (līdz 1940.gada 17.jūnijam) vai pieteicēja vecmāte (piemēram, okupācijas laikā vēršoties Latvijas diplomātiskajos un konsulārajos dienestos ārvalstīs) būtu atjaunojušas savu piederību Latvijas pilsoņu kopumam.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka šādos apstākļos (proti, kad attiecībā uz pieteicēju ir konstatējams vairāku paaudžu Latvijas pilsonības institūta pārrāvums un nav konstatējams, ka starp pieteicēju un Latvijas valsti būtu izveidojusies tiesiska saite), lai arī no Latvijas valsts nepārtrauktības doktrīnas un tajā ietilpstošā pilsonības nepārtrauktības principa izriet, ka okupācijas periodā Latvijas pilsonība turpināja pastāvēt un pāriet nākamajās paaudzēs saskaņā ar *ius sanguinis* principu gan attiecībā uz tām personām, kas dzīvoja Latvijas teritorijā, gan arī attiecība uz tām personām, kas dzīvoja ārpus Latvijas teritorijas, nav pamata uzskatīt, ka ir izpildījušies visi Pilsonības likumā noteiktie priekšnoteikumi, lai *ius sanguinis* princips būtu attiecināms arī uz pieteicēju.

Tā kā Pavalstniecības likums saskaņā ar valsts nepārtrauktības doktrīnu bija spēkā esošs visus okupācijas gadus, tad apgabaltiesas ieskatā likumdevēja griba Pilsonības likuma 2.panta pirmās daļas 4.punktā izlabot Pavalstniecības likuma 7.panta otrajā teikumā iekļauto diskriminējošo normu nepārkāpj vienlīdzības principu, jo minētā norma Pavalstniecības likumā attiecās tikai uz sievietēm.

[12] Ņemot vērā minēto, kā arī pievienojoties pirmās instances tiesas secinātajam, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka pieteicēja pieteikums par labvēlīga administratīvā akta izdošanu ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 307. un 309.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda

Noraidīt /pers. A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru /pers. A/ tiktu reģistrēts par Latvijas Republikas pilsoni.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesnesis referents M.Birzgalis

Tiesneses M.Osmane

A.Šteinberga